

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o stażach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr Agnieszka Dziemianowicz-Bąk Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu dr hab. Ewa Flaszyńska – Dyrektor Departamentu Rynku Pracy w MRPiPS Mikołaj Tarasiuk – Zastępca Dyrektora Departamentu Rynku Pracy w MRPiPS tel.: +48 538 117 670 e-mail: staze@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2026 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD307</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy o stażach jest uregulowanie zasad organizacji staży oferowanych na otwartym rynku pracy w sposób zapewniający ich wysoką jakość, zgodnie z oczekiwaniami osób podejmujących staże, a także kierunkowo z projektem zalecenia UE w sprawie wzmocnionych ram jakości staży. Ustawa ma na celu zapewnienie odpowiedniego komponentu edukacyjnego i przygotowania zawodowego staży oraz ochronę praw stażystów, a także wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży.

Projektowana ustawa uchyli ustawę z dnia z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2025 r. poz. 1578). Regulowane w tej ustawie praktyki absolwenckie zostaną zastąpione stażami realizowanymi na podstawie niniejszego projektu. W konsekwencji zostanie zlikwidowana możliwość oferowania bezpłatnej praktyki absolwenckiej. Nowa ustawa uwzględni rozwiązania analogiczne do zawartych w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich w zakresie dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów pracy pracodawcom przyjmujących na praktykę absolwencką nieletnich praktykantów realizujących obowiązek nauki.

Obowiązujące w Polsce przepisy dopuszczają bardzo różnorodne sposoby organizacji staży i praktyk. Staże i praktyki są organizowane w ramach systemu oświaty, systemu szkolnictwa wyższego (obowiązkowe praktyki zawodowe studenckie), w tzw. zawodach regulowanych (np. architekta, lekarza itd.), czy na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Staże są również organizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy między organizatorem stażu, bezrobotnym i starostą. Ich podstawę stanowią przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794). Pracodawcy organizują także staże na tzw. otwartym rynku pracy, oferując stażystom zawarcie umowy cywilnoprawnej, umowy o pracę, kontraktu b2b.

Rozproszone i niejednorodne prawodawstwo w obszarze praktyk i staży skutkuje brakiem jednolitych standardów jakości staży. Jakość stażu – zarówno jeśli chodzi o jego cel czy program, jak i warunki jego odbywania – zależy może w większości przypadków jedynie od regulacji wewnętrznych oraz dobrej woli pracodawców. Status praktykantów i stażystów pozostaje często niejasny, a nadużywanie instytucji stażu może prowadzić do traktowania stażystów jako darmowej lub taniej siły roboczej.

Monitorowanie realizacji staży i przestrzegania praw stażystów/ praktykantów jest bardzo zróżnicowane w zależności od rodzaju staży i praktyk. W przypadku staży i praktyk na otwartym rynku pracy, gdzie stroną umowy oprócz organizatora stażu/praktyki jest wyłącznie stażysta/praktykant, nie ma instytucji, która bezpośrednio odpowiada za monitorowanie realizacji tego typu staży/praktyk i przestrzeganie praw ich uczestników. Nie ma także jednolitej regulacji w zakresie odpłatności staży/praktyk, w przypadku praktyk absolwenckich dopuszczalne są także praktyki bezpłatne.

Nie istnieją aktualnie żadne rejestry ani badania statystyki publicznej, które pozwalają oszacować liczbę stażystów czy warunki odbywania staży na otwartym rynku pracy.

Z badań przeprowadzonych w 2023 r. na zlecenie MRPiPS¹⁾ na próbie pracodawców wynika, że 30% przedsiębiorstw deklaruowało, że przynajmniej czasami przyjmowali młode osoby na praktyki absolwenckie, a 36% spośród przebadanych przedsiębiorstw czasami, raczej często, często lub zawsze oferowało młodym osobom praktyki studenckie, przy czym należy zauważyć, że bardzo duża część przedsiębiorców określił „praktyki studenckie” i „praktyki absolwenckie” używa wymiennie i bardzo niewielu przedsiębiorców potrafiło prawidłowo zdefiniować praktykę absolwencką. Z badania wynika także, że ponad 1/3 pracodawców deklarujących, że oferuje praktyki, oferuje tylko bezpłatne praktyki, a kolejne niespełna 20% oferuje odpłatne praktyki tylko w przypadku niektórych ofert. Pracodawcy oferujący odpłatne praktyki w większości wypłacali wynagrodzenie poniżej 1800 zł. Około 20% osób młodych biorących udział w badaniu skorzystało z nieobowiązkowych praktyk i staży w trakcie nauki lub studiów, a niespełna 18% skorzystało z tych form po zakończeniu edukacji.

Na portalu pracuj.pl w dniu 24.06.25 znajdowało się 808 ofert dla praktykantów/ stażystów (i 71 734 ofert ogółem) czyli stanowiły one ok. 1% wszystkich ofert. Pracodawcy tymże praktykantom i stażystom najczęściej oferowali umowę zlecenie (516 ofert), umowę o pracę (196), umowę o praktyki/staż (170), kontrakt B2B (17). Bardzo często pracodawca oferował kilka form umów do wyboru. Zazwyczaj kierowane były one do studentów ostatnich lat i absolwentów szkół wyższych (czasami także szkół zawodowych). Większość ofert oferujących umowę o praktyki/ staż to były oferty płatne (średnio ok. 3000 brutto), oferty bezpłatne na tym portalu były bardzo rzadkie.

Projekt ustawy o stażach uwzględnia kierunkowo zalecenia sformułowane w projekcie wzmocnionego zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży, opublikowanego w dniu 20 marca 2024 r. przez Komisję Europejską. Zalecenie to ma mieć zastosowanie do wszystkich stażystów, bez względu na ich status prawny i rodzaj stażu (a więc także staży, w którym nie występuje stosunek pracy). Celem proponowanych zmian w zaleceniu jest stworzenie systemu praktyk odpowiadającego współczesnym wymogom rynku pracy, z naciskiem na jakość kształcenia, ochronę praw stażystów i dostosowanie ich do standardów UE. W projekcie zaleca się m.in.:

- 1) pisemną formę umowy stażowej;
- 2) zapewnienie stażystom sprawiedliwego wynagrodzenia, biorąc pod uwagę takie elementy jak zadania i obowiązki stażysty, intensywność pracy stażysty oraz wagę komponentu edukacyjno-szkoleniowego;
- 3) zapewnienie rozsądnego czasu trwania staży, który (łącznie) nie powinien przekraczać sześciu miesięcy;
- 4) zapewnienie adekwatnej ochrony socjalnej i dostępu do ubezpieczeń społecznych;
- 5) zapewnienie przestrzegania praw i warunków pracy stażystów zgodnie z obowiązującym prawem unijnym i krajowym;
- 6) zobowiązanie organizatora stażu do wyznaczenia opiekuna stażu;
- 7) zapewnienie, we współpracy z właściwymi organami, kanałów zgłaszania przez stażystów nadużyć i złych warunków pracy oraz dostarczania informacji na temat tych kanałów;
- 8) dopilnowanie, aby organizatorzy staży uwzględniali w swoich ogłoszeniach o naborze i ogłoszeniach o stażach informacje na temat zasad i warunków stażu.

Obowiązujące zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży²⁾ dopuściło niższe standardy jakości staży i w bardzo ograniczonym stopniu wpłynęło na poprawę jakości staży i warunków ich odbywania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje uchylenie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Do projektu ustawy przeniesione zostaną obecne rozwiązania dotyczące dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów pracy pracodawcom przyjmujących na praktykę absolwencką niepełnoletnich praktykantów realizujących obowiązek nauki.

Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do wszystkich osób niezależnie od wieku.

Ustawa będzie dotyczyła staży i praktyk na otwartym rynku pracy.

¹⁾ Źródło: Raport „Badanie aktualnego sposobu funkcjonowania różnych form nabywania doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych przez absolwentów szkół i uczelni na tzw. wolnym rynku, ze szczególnym pogłębieniem problematyki praktyk absolwenckich. Funkcjonowanie praktyk absolwenckich na tzw. wolnym rynku pracy”. Badanie na zlecenie MRPiPS przeprowadzono w 2023 r. na reprezentatywnej próbie 1000 absolwentów w wieku 18-30 lat oraz 600 pracodawców.

²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32014H0327%2801%29&qid=1756914227320>

Z zakresu przedmiotowego ustawy wyłączone będą staże i praktyki stanowiące element programu kształcenia formalnego, staże organizowane przez urzędy pracy, staże i praktyki niezbędne w celu uzyskania dostępu do zawodu regulowanego lub działalności regulowanej.

Wyłączenie staży i praktyk będących częścią programów kształcenia formalnego wynika z faktu, iż osoby te w trakcie odbywania takiej praktyki pozostają przede wszystkim uczniami lub studentami, a odbywanie praktyk stanowi integralną część kształcenia w danym zawodzie. Praktyki te organizowane są także przy udziale strony trzeciej – szkoły lub uczelni. Ponadto, wprowadzenie dla pracodawców obowiązku wypłacania świadczenia pieniężnego tymże praktykantom mogłoby uniemożliwić ich realizację z powodu braku miejsc odbywania praktyk i obniżyć jakość praktycznego wykształcenia absolwentów. Staże organizowane przez powiatowe urzędy pracy dla osób bezrobotnych realizowane są w oparciu o szczegółowe przepisy zapewniające już wysoką jakość staży i spełniające standardy, które wprowadzić ma ustawa o stażach. Staże realizowane w celu uzyskania dostępu do zawodów regulowanych i działalności regulowanej realizowane są natomiast na podstawie odrębnych przepisów szczegółowych uwzględniających specyfikę danego zawodu regulowanego i działalności regulowanej. Natomiast staże na otwartym rynku pracy odbywane są na podstawie umów dwustronnych, bez udziału trzeciej strony, zapewniającej prawidłową realizację stażu.

Zgodnie z projektem ustawy staż będzie realizowany na podstawie umowy o staż. Ponadto ustawa będzie określała m.in. zasady odbywania stażu, elementy umowy o staż, prawa i obowiązki stażysty. W ustawie uregulowane zostaną również obowiązki organizatora stażu dotyczące przygotowania programu stażu, wyznaczenia osoby, która będzie sprawowała merytoryczną opiekę nad stażystą oraz wydania zaświadczenia o odbytym stażu. W zależności od warunków odbywania stażu zakłada się, że staż będzie odbywany jako:

- 1) umowa o pracę;
- 2) umowa o staż z małoletnim.

Staż wykonywany w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, będzie uznany jako staż zawarty na podstawie umowy o pracę, niezależnie od nazwy tej umowy. Co do zasady do takiej umowy będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy z wyjątkiem art. 25, art. 25¹, art. 37, art. 42 § 4, art. 81 § 3 i 4, art. 92¹, art. 93, art. 103¹– 103⁶ oraz art. 174¹.

Wysokość wynagrodzenia przysługująca stażyście, odbywającemu staż na podstawie umowy o pracę, nie będzie mogła być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773). W przypadku stażu w niepełnym wymiarze liczby godzin wysokość wynagrodzenia ustalana byłaby proporcjonalnie. Wynagrodzenie w proponowanej wysokości jest niższe od wynagrodzenia minimalnego³, gdyż uwzględnia niższą intensywność pracy stażysty i niższy poziom odpowiedzialności, a także występowanie komponentu edukacyjno-szkoleniowego.

Umowa o staż z małoletnim będzie natomiast zawierana, gdy stroną umowy będzie stażysta, który nie ukończył 18 roku życia, ukończył szkołę ponadpodstawową i spełnia obowiązek nauki przez uczęszczanie na staż zgodnie z art. 36 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.). Małoletni stażysta, który ukończy szkołę ponadpodstawową i będzie realizował obowiązek nauki przez uczestnictwo w stażu, będzie mógł go kontynuować aż do momentu ukończenia przez niego 18 roku życia. Świadczenie pieniężne przysługujące małoletniemu stażyście ustalono na poziomie 250 zł. Dodatkowo, organizatorowi stażu przysługiwać będzie dofinansowanie kosztów stażu ze środków Funduszu Pracy w wysokości 250 zł za każdy pełny miesiąc stażu, jeżeli staż będzie zrealizowany w wymiarze co najmniej 120 godzin miesięcznie. Zasady ubiegania się o dofinansowanie oraz warunki jego wypłaty będą analogiczne jak obecnie obowiązujące zasady wypłaty takiego dofinansowania na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich, czyli świadczenie pieniężne dla małoletniego stażysty oraz dofinansowanie dla organizatora stażu będzie przyznawane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego stażysty, odpowiednio na wniosek małoletniego stażysty lub wniosek organizatora stażu. Dofinansowanie otrzymane przez organizatora stażu będzie stanowiło *pomoc de minimis*.

Przyjęto, że agencja pracy tymczasowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 236), nie będzie mogła kierować osób na staż. Takie rozwiązanie

³ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz. 1242) wynosi ono 4806 zł.

pozwole wyeliminować ryzyko wielokrotnego kierowania stażysty przez agencję pracy tymczasowej do kolejnych/innych pracodawców (pracodawców użytkowników) w celu zawarcia kolejnych umów o staż. Jednocześnie agencje pracy tymczasowej jako organizatorzy stażu zachowują możliwość przyjmowania stażystów na staż stażystów i zawierania z nimi umów o staż. Wprowadzone zostaną kary grzywny w wysokości od 3 000 do 30 000 zł dla agencji pracy tymczasowej lub osoby działającej w jej imieniu za kierowanie osób na staż, a środki z tytułu orzeczonych i wyegzekwowanych kar grzywn, stanowić będą przychód Funduszu Pracy.

Ponadto przewiduje się przyznanie Państwowej Inspekcji Pracy uprawnień w zakresie ścigania wykroczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....).

Główne założenia projektowanych rozwiązań dotyczą:

- a) zdefiniowania stażu jako wykonywania zadań w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego na podstawie umowy o staż;
- b) wprowadzenia obowiązku zawarcia umowy o staż oraz zakazu wymagania od stażysty posiadania wcześniejszego doświadczenia zawodowego w zawodzie, w którym odbywany będzie staż. Celem odbywania stażu jest nabywanie umiejętności praktycznych i doświadczenia przez osoby, które nie posiadają takiego doświadczenia w danym zawodzie. Przyjmowanie na staż osób, które już posiadają umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania zadań w danym zawodzie lub na danym stanowisku mija się z istotą stażu;
- c) wskazania w każdej umowie o staż programu stażu i zakresu praw i obowiązków stron umowy;
- d) zobowiązania organizatora stażu do wyznaczenia opiekuna stażysty, merytorycznego nadzorowania działań wykonywanych przez stażystę, monitorowania i oceny jego postępów w nabywaniu umiejętności oraz zapewnienia merytorycznego wsparcia;
- e) określenia maksymalnego okresu trwania stażu do 6 miesięcy. Zawarcie kolejnej umowy pomiędzy stażystą a tym samym organizatorem stażu będzie możliwe o ile łączny okres stażu odbywanego przez stażystę u tego samego organizatora stażu nie przekroczy wspomnianych 6 miesięcy;
- f) zobowiązania organizatora stażu do zapewnienia stażyście bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu, w tym — w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z odbywaniem stażu - odpowiednich środków ochrony indywidualnej;
- g) zobowiązania organizatora stażu do wystawienia w ciągu 7 dni od zakończenia stażu zaświadczenia o ukończeniu stażu;
- h) zobowiązanie organizatora stażu do zamieszczania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji o zakresie wiedzy, umiejętnościach praktycznych i doświadczeniu zawodowym przewidzianych do nabycia przez stażystę oraz o warunkach odbywania stażu;
- i) wprowadzenia zakazu zatrudniania większej liczby stażystów niż liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, dla osoby samozatrudnionej byłby to 1 stażysta.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy prawne w państwach członkowskich EU są bardzo niejednoznaczne. W wielu przypadkach brak jest jasnych i jednolitych regulacji dotyczących otwartych staży (open-market traineeships). Często trudno też zidentyfikować takie staże, jeśli nie istnieje jednolita definicja stażu, a granice między różnymi typami stażu w różnych krajach przebiegają inaczej ze względu na różne instytucjonalne i historyczne uwarunkowania. W państwach członkowskich, które nie posiadają szczególnego, pełnego ustawodawstwa dotyczącego staży, często nie jest jasne, czy otwarte staże są w ogóle legalne, lub utrzymuje się niepewność prawna zwłaszcza w zakresie statusu zatrudnienia, wynagrodzenia, ochrony socjalnej oraz odpowiedzialności w przypadku wypadków czy sporów. Zauważyć także należy, że ocena sytuacji krajowej wg ekspertów w zależności od badania i metodologii daje odmienne wyniki, co nie wynika raczej ze zmian w prawie na przestrzeni czasu (w przypadku Słowacji, Malty, Cypru).

Na podstawie dostępnych danych udało się zidentyfikować dwa kraje, które co do zasady zakazują staży na otwartym rynku pracy (Francja i Łotwa). W części krajów staże zawierane są w ramach stosunku pracy i regulowane są kodeksem pracy (np. Szwecja, Holandia, Czechy, Węgry, Irlandia, Bułgaria, Finlandia). W niektórych krajach istnieje szczegółowe ustawodawstwo dotyczące staży na otwartym rynku pracy (jak np. w Polsce w przypadku ustawy o praktykach

absolwentkach, Portugalii, Belgii, Rumunii) lub możliwość oferowania takich staży wynika z braku regulacji i swobody zawierania umów (np. Hiszpania, Słowacja, Dania). W krajach z silną tradycją układów zbiorowych, to one pełnią rolę pośredniczącą w regulowaniu stosunków pracy, w tym warunków odbywania staży. W niektórych krajach mamy do czynienia z jeszcze innymi wariantami np. we Włoszech staże na otwartym rynku istnieją, ale nie są co do zasady umową dwustronną, ale trójstronną. Pokłosiem bardzo niejednoznacznej regulacji prawnej staży są trudności z odpowiednim monitorowaniem staży i identyfikowaniem ewentualnych nadużyć.

W Belgii staże regulowane są przez władze regionalne. Staże na otwartym rynku w Walonii regulowane są przez tzw. „umowę o zanurzeniu zawodowym”, określoną w artykułach 104–112 „Ustawy programowej” z dnia 2 sierpnia 2002 roku. Jest to umowa o staż w firmie, zawierana między pracodawcą a osobą chcącą zdobyć szkolenie lub praktyczne doświadczenie, poza jakimkolwiek ramowym regulacjami i bez powiązania ze szkołą. Umowa musi precyzować cele stażu oraz konkretne zadania przydzielone stażysty. Dodatkowo pracodawca musi uzyskać uprzednią zgodę od oficjalnie wyznaczonego publicznego organu odpowiedzialnego za szkolenia zawodowe (w Walonii są to Forem czyli Publiczne Służby Zatrudnienia). Jeśli ten obowiązek nie zostanie spełniony, relacja uznawana jest za standardową umowę o pracę. Umowa o zanurzeniu zawodowym zazwyczaj trwa od 1 do 6 miesięcy (maksymalnie). Świadczenie pieniężne dla stażysty nie może być niższe niż kwota określona w ustawie z dnia 19 lipca 1983 roku o praktykach zawodowych w zawodach wykonywanych przez pracowników najemnych (kwota ta nie może być niższa niż gwarantowane minimalne miesięczne wynagrodzenie). Pracodawca jest zobowiązany do wykupienia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczenia od wypadków przy pracy i wypadków w drodze do pracy i z pracy. Ponadto pracodawca musi przestrzegać ustawy dotyczącej dobrostanu pracowników. Jednak w tym przypadku nie są należne składki na ubezpieczenia społeczne.

W Portugalii możliwe jest oferowanie staży na wolnym rynku, które nie są regulowane kodeksem pracy. Umowa stażowa nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy, z wyjątkiem przypadku obowiązkowego stażu wymaganego do uzyskania kwalifikacji zawodowej, która jest prawnie wymagana do wykonywania określonego zawodu – w takim przypadku okres ten może zostać przedłużony do maksymalnie 18 miesięcy. W okresie trwania stażu podmiot organizujący staż wypłaca stażysty miesięczne wynagrodzenie stażowe, którego wysokość nie może być niższa niż kwota odpowiadająca wartości wskaźnika wsparcia społecznego. Dodatkowo stażysty przysługuje dodatek żywieniowy (lub wyżywienie w naturze) oraz ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków przy pracy. Stażysty objęci są ubezpieczeniem społecznym jak pracownicy. Ustawa nie wspomina o mechanizmach monitorowania ani kontroli, lecz zawiera artykuł, który stanowi, że kiedy staż przestaje mieć charakter stażu zawodowego, staje się umową o pracę.

We Włoszech nie istnieje konkretna definicja tzw. staży na otwartym rynku pracy, jednak możliwe jest odbycie stażu za pośrednictwem organizacji lub przedsiębiorstwa poza programem nauczania szkoły lub uczelni. Tego rodzaju staż nie jest jednak ustanawiany jako umowa dwustronna jedynie między organizacją przyjmującą a stażystą — zawsze wymaga udziału strony trzeciej, znanej jako *soggetto promotore* (podmiot promujący). Staże realizowane są na podstawie indywidualnego planu szkoleniowego, który jest uzgadniany pomiędzy podmiotem promującym, organizacją przyjmującą i stażystą. Plan ten określa cele edukacyjne oraz metody realizacji stażu. Publiczne Służby Zatrudnienia mogą pełnić rolę podmiotu promującego. Staże te są odpłatne (na zasadzie stypendium), stażysty objęci są też częściową ochroną socjalną.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Stażysty	ok. 85 tys. osób rocznie	Szacunki MRPiPS	Pozytywne: Możliwość realizacji płatnych staży z ustawowo określonym minimalnym wynagrodzeniem stażysty, wraz z objęciem obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Ustalenie warunków odbywania staży w ustawie gwarantuje jednolity standard realizacji staży (np. płatne dni

			wolne, program stażu, wyznaczenie opiekuna stażu). Umożliwienie Państwowej Inspekcji Pracy kontroli legalności staży zwiększy ochronę stażystów przed nadużyciami ze strony pracodawców.
Mikroprzedsiębiorstwa (do 9 osób pracujących)	2 790,4 tys. podmiotów	Dane GUS: Przedsiębiorstwa aktywne w 4 kwartale 2025 r. , tabl. 1.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami
Przedsiębiorstwa małe (10-49 pracowników)	97,5 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami
Przedsiębiorstwa średnie (50-249 pracowników)	17,5 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami.
Przedsiębiorstwa duże (250 i więcej pracowników)	4,2 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami.
Podmioty administracji rządowej i samorządowej	Ok. 4,8 tys.	Szacunki MRPiPS	Podmioty administracji rządowej i samorządowej jako pracodawcy będą miały analogiczne obowiązki jak przedsiębiorstwa prywatne. Ww. rozwiązania mogą zachęcić osoby, które są na

			<p>początku swojej drogi zawodowej do rozpoczęcia stażu w administracji lub w samorządzie. Osoby te będą mogły zapoznać się z zadaniami wykonywanymi w ww. instytucjach i zdecydować się czy jest to sektor, z którym wiążą swoją przyszłość.</p> <p>Pozytywne skutki regulacji dla tych podmiotów obejmują także zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu oraz zwiększą dostępność stażystów.</p>
Państwowa Inspekcja Pracy	1	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy	Zwiększenie zadań poprzez dodanie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących staży.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1		Konieczność dokonania zmian w systemach informatycznych, zwiększenie liczby ubezpieczonych, przetwarzanych dokumentów ubezpieczeniowych, poboru składek i wypłaty świadczeń.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy był poddany procedurze prekonsultacji. W dniu 23 lipca 2025 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z udziałem ponad 30 podmiotów m.in. organizacji młodzieżowych, związków zawodowych, organizacji pracodawców, ministerstw Państwowej Inspekcji Pracy.

Projekt został przedłożony do konsultacji publicznych oraz opiniowania na podstawie § 36 ust. 1 oraz § 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440, z późn.).

Projekt został przekazany do konsultacji społecznych z organizacjami reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) w trybie:

- 1) art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w odniesieniu do następujących organizacji:
  - a) NSZZ „Solidarność”,
  - b) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
  - c) Forum Związków Zawodowych;
- 2) art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców w odniesieniu do następujących organizacji:
  - a) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) Konfederacja „Lewiatan”,
  - c) Związek Rzemiosła Polskiego,
  - d) Związek Pracodawców Business Centre Club,
  - e) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
  - f) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
  - g) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego – na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – na podstawie art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany do następujących podmiotów:

- 1) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 2) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 3) Our Future Foundation;
- 4) Fundacja Ważne Sprawy;
- 5) Inicjatywa Wschód;
- 6) Konfederacja Pracy Młodych;
- 7) Fundacja ZRYW;
- 8) Rada Młodzieżowa przy parlamentarnym zespole ds. młodzieży;
- 9) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 10) Młodzi o polityce;
- 11) Młodzi Socjaliści PPS;
- 12) Koło Młodych Inicjatywy Pracowniczej;
- 13) Polska Rada Organizacji Młodzieżowych;
- 14) Parlament Studentów RP;
- 15) Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland;
- 16) Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland;
- 17) Związek Młodzieży Wiejskiej;
- 18) Fundacja Inicjatyw Młodzieżowych;
- 19) Stowarzyszenie Młodzi Demokraci;
- 20) Forum Młodych Ludowców;
- 21) Pokolenie Polska 2050;
- 22) Nowa Generacja;
- 23) Stowarzyszenie Rozwoju i Integracji Młodzieży;
- 24) Fundacja Impuls;
- 25) Forum Młodych Dyplomatów;
- 26) Młoda Lewica
- 27) Stowarzyszenie Praktyków HR;
- 28) Polskie Stowarzyszenie HR.

Konsultacje publiczne trwały 30 dni.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W wyniku zgłoszonych uwag opracowany został nowy projekt ustawy o stażach, który ponownie zostanie przekazany ww. podmiotom do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Planuje się, że ponowne konsultacje będą trwały 30 dni.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	320,9	335,7	350,5	365,9	381,5	397,0	412,3	428,3	444,8	461,7	478,5	4377,1
budżet państwa	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,7
JST	-0,8	-0,4	-0,1	0,2	0,5	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	5,5
FUS	258,5	269,9	281,5	293,6	305,8	318,1	330,3	343,0	356,1	369,6	383,0	3509,4
NFZ	63,4	66,3	69,1	72,1	75,1	78,1	81,1	84,2	87,4	90,7	94,0	861,5
Wydatki ogółem	33,6	34,4	35,5	36,3	37,2	38,2	38,8	39,7	40,4	41,2	42,0	417,3

budżet państwa	12,4	12,7	13,1	13,4	13,7	14,1	14,3	14,7	14,9	15,2	15,5	154,0
JST	21,2	21,7	22,4	22,9	23,5	24,1	24,5	25,0	25,5	26,0	26,5	263,3
Saldo ogółem	287,3	301,3	315,0	329,6	344,3	358,8	373,5	388,6	404,4	420,5	436,5	3959,8
budżet państwa	-12,6	-12,8	-13,1	-13,4	-13,6	-14,0	-14,2	-14,6	-14,7	-15,0	-15,3	-153,3
JST	-22,0	-22,1	-22,5	-22,7	-23,0	-23,4	-23,7	-24,0	-24,4	-24,8	-25,2	-257,8
FUS	258,5	269,9	281,5	293,6	305,8	318,1	330,3	343,0	356,1	369,6	383,0	3509,4
NFZ	63,4	66,3	69,1	72,1	75,1	78,1	81,1	84,2	87,4	90,7	94,0	861,5

Źródła finansowania

Przyjmowanie stażystów na staż nie jest obowiązkowe, a ewentualne wydatki związane z zatrudnieniem osób realizującym staż wg nowych regulacji w jednostkach sektora finansów publicznych będą finansowane w ramach środków zaplanowanych w budżetach jednostek, bez konieczności ich zwiększania. Przyjęto, że rokiem „0” jest 2027.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zgodnie z planowanymi przepisami wysokość świadczenia dla stażystów zatrudnionych na umowę o pracę nie będzie mogła być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2027 r. dla umów o pracę oznaczałoby to minimalny koszt świadczenia dla organizatora stażu w wysokości ok. 3762 zł miesięcznie – świadczenie dla stażysty oraz koszt składek opłacanych przez organizatora stażu. Biorąc pod uwagę maksymalnie 6-miesięczny okres odbywania stażu, koszt wyniesie ok. 22 570 zł na jednego stażystę w trakcie 6 miesięcy (maksymalna długość stażu). W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wynagrodzenia stażystów w podziale na poszczególne składniki oraz wiek.

Minimalne miesięczne wynagrodzenie stażysty w 2027 r. w podziale na poszczególne składniki (w zł)

Wyszczególnienie	Umowa o pracę	
	Stażysta w wieku od 26 lat	Stażysta w wieku poniżej 26 lat
Przeciętne wynagrodzenie miesięcznie brutto dla jednego stażysty	3 189,75	3 189,75
Składki na ubezpieczenie społeczne stażysty	437,31	437,31
Składka zdrowotna (9%)	247,72	247,72
Zaliczka na PIT (po odjęciu kwoty zmniejszającej podatek 300 zł)	0,00	0,00
Wynagrodzenie netto	2 504,72	2 504,72
Składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy (17,93%)	571,92	571,92
Łączny koszt zatrudnienia	3 761,67	3 761,67
Łączny koszt zatrudnienia przez 6 miesięcy	22 570,02	22 570,02

W tabeli nie uwzględniono wpłaty na PPK.

Projekt ustawy będzie zawierał przepis przejściowy pozwalający na dokończenie praktyk absolwenckich rozpoczętych przed wejściem w życie ustawy do czasu zakończenia umowy,

jednak nie dłużej niż w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Taki przepis pozwoli podmiotom dotychczas zatrudniających praktykantów absolwenckich na dokończenie zawartych już umów bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów, na które podmioty te nie były przygotowane. Pozwoli to także osobom odbywającym praktykę absolwencką na dokończenie praktyki i nabycie nowych umiejętności zawodowych.

Ewentualne wydatki związane z przyjmowaniem na staż osób wg nowych regulacji w jednostkach sektora finansów publicznych będą finansowane w ramach środków zaplanowanych w budżetach jednostek, bez konieczności ich zwiększenia, a realizacja działań ujętych w projekcie nie będzie stanowiła podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

W oszacowaniu skutków finansowych projektu wykorzystano najbardziej aktualne dostępne prognozy wskaźników makroekonomicznych Ministra Finansów zawarte w „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – lipiec 2025 r.”.

W części wydatkowej tabeli ujęto szacowane wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne staże. W związku z tym, że nie da się przewidzieć zainteresowania jednostek sektora finansów publicznych organizowaniem płatnych staży, ujęte w tabeli wydatki stanowią wyłącznie szacunki, oparte na przyjętych założeniach i **służą jedynie przedstawieniu orientacyjnego wpływu projektu na sektor finansów publicznych.**

Założenia

Na podstawie danych z KPRM dotyczących staży w 50 urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna, można przyjąć, że średnio w jednym urzędzie prowadzone były 2 płatne praktyki absolwenckie. Bazując na powyższym, do obliczeń przyjęto, że w ministerstwach i urzędach centralnych prowadzono rocznie 2 płatne praktyki absolwenckie, a po wejściu w życie projektu będą prowadzone 2 płatne staże. Dla 1932 jednostek administracji zespolonej przyjęto odpowiednio 1 praktykę absolwencką i 1 płatny staż. Łącznie daje to 2038 praktykantów/stażystów.

W związku z brakiem danych dotyczących organizacji płatnych praktyk absolwenckich w jednostkach samorządu terytorialnego przyjęto, że w administracji samorządowej na poziomie województwa, powiatu oraz gmin powyżej 20 tys. mieszkańców (łącznie 673 jednostki wg stanu na dzień 31.12.2024 r. (na podstawie danych BDL GUS „Stan ludności”)) organizowane są średnio 2 płatne praktyki absolwenckie, natomiast po wejściu w życie projektu będą organizowane średnio 2 płatne staże rocznie. Dla gmin do 20 tys. mieszkańców (2136 jednostek) przyjęto odpowiednio 1 praktykę absolwencką i 1 płatny staż. Łącznie dla JST przyjęto do kalkulacji 3482 praktykantów/stażystów.

Dla obu powyższych przypadków przyjęto założenie, że jednostka administracji, która organizowała płatne praktyki absolwenckie będzie w takim samym zakresie organizowała płatne staże, czyli liczba stażystów będzie równa dotychczasowej liczbie osób odbywających praktyki absolwenckie.

Z powodu braku danych dotyczących wynagrodzeń oferowanych podczas praktyk absolwenckich w sektorze publicznym przyjęto do obliczeń wynagrodzenie oszacowane dla przedsiębiorstw (założenia opisane w punkcie 7 OSR). Ponadto, założono, że 50% osób odbywających praktyki absolwenckie jest w wieku poniżej 26 r.ż. i 50% osób ukończyło 26 lat.

Szacunkowe wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne praktyki absolwenckie na podstawie obowiązujących przepisów

Oszacowano, że wydatki na organizację płatnych praktyk absolwenckich przy przyjętych założeniach (2 miesiące jako średnia długość praktyki absolwenckiej), wynoszą (w mln zł):

Wyszczególnienie	2027	2028	2029	2030	2031	2032
------------------	------	------	------	------	------	------

budżet państwa	10,7	11,4	12,1	12,8	13,6	14,3
JST	18,3	19,5	20,6	21,9	23,2	24,5

Szacunkowe wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne staże po przyjęciu regulacji

Stażyści zostali podzieleni na 2 grupy:

- 50% to stażyści w wieku od 26 lat (nie ma możliwości oszacowania dokładnej liczby osób w tym wieku, które będą zainteresowane podjęciem stażu);
- 50% to stażyści w wieku 18-26 lat, dla których organizator stażu nie odprowadza zaliczki na PIT.

Dodatkowe założenia przyjęte dla oszacowania wydatków sfp na płatne staże:

- składka wypadkowa 1,67%;
- partycypacja w PPK 34,7% (na podstawie danych PFR);
- zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych jest pomniejszana o kwotę zmniejszającą podatek (300 zł miesięcznie);
- jako wynagrodzenie przyjęto minimalne wynagrodzenie stażysty określone projektem, tj. 65% minimalnego wynagrodzenia;
- wymiar czasu pracy – pełny etat.

Projekt ustawy zakłada 6 miesięcy jako maksymalną długość stażu, do kalkulacji przyjęto jako średnią długość stażu 3 miesiące.

Oszacowano, że prognozowany koszt płatnych staży, przy przyjętych założeniach, wyniesie (w mln zł):

Wyszczególnienie	2027	2028	2029	2030	2031	2032
budżet państwa	23,1	24,1	25,2	26,2	27,3	28,4
JST	39,5	41,2	43,0	44,8	46,7	48,6

Wartości w tabeli (pkt 6) po stronie wydatkowej stanowią **różnicę** między oszacowanym kosztem płatnych staży po wejściu w życie ustawy a hipotetycznym kosztem obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich.

W części dochodowej ujęto wzrost dochodów jednostek sektora finansów publicznych z tytułu odprowadzanych obowiązkowych danin (podatku dochodowego od osób fizycznych i składek (FUS, NFZ)) związanych z wynagrodzeniami stażystów. Zaliczka na PIT stanowi różnicę między oszacowanymi zaliczkami na PIT z wynagrodzeń stażystów a hipoteczными zaliczkami na PIT dla obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich. Przyjęto założenie, że udział jednostek samorządu terytorialnego w dochodach z PIT w 2027 r. i kolejnych latach pozostanie na stałym poziomie 85,0%. Pozycja „budżet państwa” to szacowane wpływy z pozostałej części zaliczki na PIT, tj. 15,0%.

Należy podkreślić, że przedstawione wpływy do jednostek sektora finansów publicznych stanowią przybliżone (orientacyjne) wartości skutków finansowych, a ostateczne wartości mogą się różnić, co wynika m.in. z indywidualnej sytuacji stażystów np. możliwości skorzystania z ulg podatkowych, innej struktury wieku stażystów oraz posiadanego przez nich statusu studenta/ucznia niż przyjęte w założeniach.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-211,7	-219,8	-227,9	-236,4	-252,9	-294,6	-2 781,8
	sektor mikro-, małych i	-320,1	-329,0	-337,5	-346,2	-362,0	-394,2	-3 957,0

(w mln zł, ceny bieżące)	średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	244,5	247,5	250,4	253,0	256,1	252,3	2 779,0
	osoby niepełnosprawne oraz starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu. Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw w zakresie wykonywania obowiązków związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów ze stażystami, zwiększając pewność prawną co do statusu prawnego stażystów.</p> <p>Kolejną korzyścią będzie ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, w szczególności poprzez ograniczenie wykorzystywania darmowej czy taniej siły roboczej.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu. Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie wykonywania obowiązków związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów ze stażystami, zwiększając pewność prawną co do statusu prawnego stażystów.</p> <p>Kolejną korzyścią będzie ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, w szczególności poprzez ograniczenie wykorzystywania darmowej czy taniej siły roboczej.</p> <p>Na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia mali i średni przedsiębiorcy mogą ubiegać się organizację stażu i zawrzeć umowę z urzędem pracy. Staż ten jest finansowany ze środków Funduszu Pracy.</p>						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu.</p> <p>Odniesienie standardów na rynku pracy, w tym godne wynagradzanie za wykonywaną pracę oraz zwiększenie świadomości prawnej osób zawierających umowy o staż;</p> <p>Ułatwienie dostępu do staży dla osób nieposiadających zasobów finansowych pozwalających na odbycie bezpłatnych czy niskopłatnych staży.</p>						
	osoby niepełnosprawne oraz starsze	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu w tym osób niepełnosprawnych.</p> <p>Odniesienie standardów na rynku pracy, w tym godne wynagradzanie za wykonywaną pracę oraz zwiększenie świadomości prawnej osób zawierających umowy o staż;</p> <p>Ułatwienie dostępu do staży dla osób nieposiadających zasobów finansowych pozwalających na odbycie bezpłatnych czy niskopłatnych staży.</p>						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Nie ma publicznie dostępnych danych o liczbie osób realizujących praktykę absolwencką, nie da się również przewidzieć, jak przyjęcie regulacji wpłynie na decyzje firm w zakresie organizacji płatnych staży. Przedstawione w tabeli wartości stanowią orientacyjną skalę obciążeń dla przedsiębiorstw w wyniku przyjęcia regulacji. Szacunki zostały oparte na wynikach badania ankietowego, przedstawionych w raporcie „Badanie aktualnego sposobu funkcjonowania różnych form nabywania doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych przez absolwentów szkół i uczelni na tzw. wolnym rynku” (zwanym dalej</p>							

„Raportem”) oraz autorskich założeniach.

1. Szacunkowe wydatki firm na praktyki absolwenckie na podstawie obowiązujących przepisów

Liczba aktywnych przedsiębiorstw na podstawie danych GUS „Przedsiębiorstwa aktywne w 4 kwartale 2025 r.” wynosiła w IV kw. 2025 r.:

OGÓŁEM, z tego:	2 909 645
do 9 osób pracujących	2 790 429
10-49	97 542
50-249	17 486
250 i więcej osób	4 188

Z dalszej analizy zostaną wyłączone osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, niezatrudniające pracowników - przyjęto założenie, że zainteresowanie organizacją staży w tej grupie podmiotów będzie marginalne z powodu relatywnie wysokich obciążeń związanych z organizacją stażu, jak np. konieczność przygotowania stanowiska pracy, dokumentów stażowych, stałego nadzoru nad stażystą. Ponadto, stażyści mogą postrzegać większe organizacje jako bardziej atrakcyjne miejsca odbywania stażu ze względu na np. możliwość zdobycia doświadczenia w pracy zespołowej. Ostatnie dane dotyczące udziału mikroprzedsiębiorstw do jednej osoby pracującej w ogólnej liczbie mikroprzedsiębiorstw pochodzą z 2024 r. (*Działalność przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2024 roku*, tabl.1), udział ten wynosił wtedy 77,5%. Zatem szacunkowa liczba mikroprzedsiębiorstw zatrudniających pracowników wyniosła w IV kw. 2025 r. 627,8 tys. podmiotów.

Z Raportu (s.33) wynika, że praktyki absolwenckie prowadziło 14,3% przebadanych mikroprzedsiębiorstw, 33,7% małych przedsiębiorstw, 30,7% średnich oraz 36,4% dużych przedsiębiorstw. Biorąc to pod uwagę, oszacowano, że liczba przedsiębiorstw oferujących praktyki absolwenckie kształtuje się następująco:

	Liczba przedsiębiorstw zatrudniających pracowników	Udział firm, które oferowały praktyki absolwenckie	Liczba firm, które oferowały praktyki absolwenckie
OGÓŁEM, z tego:	747 063	-	129 546
do 9 osób pracujących	627 847	14,3%	89 782
10-49	97 542	33,7%	32 872
50-249	17 486	30,7%	5 368
250 i więcej osób	4 188	36,4%	1 524

Z firm, które odpowiedziały, że prowadzą praktyki absolwenckie, 54,7% (21,1%/38,6%) zadeklarowało, że również w przyszłości będą oferować praktyki absolwenckie (s. 39). Z Raportu (s. 41) wynika, że 45,5% przebadanych firm nie wypłaca wynagrodzenia osobom realizującym praktyki absolwenckie. Do oszacowania kosztów przedsiębiorców zarówno przed wprowadzeniem ustawy, jak i po, przyjęto, że **średnia liczba osób realizujących praktykę absolwencką (dotychczasowe przepisy) lub staż (po wejściu w życie regulacji) wynosi średnio 1,5 w sektorze MŚP oraz 30 osób w dużych przedsiębiorstwach.**

Poniższa tabela przedstawia szacowaną liczbę osób realizujących praktyki absolwenckie

Wielkość przedsiębiorstwa	Szacowana liczba przedsiębiorstw oferujących praktyki absolwenckie	Szacowana liczba firm, która planują utrzymać praktyki (54,7%)	Firmy, które oferują płatne praktyki absolwenckie (54,5%)	Firmy, które oferują bezpłatne praktyki absolwenckie (45,5%)	Szacowana liczba praktykantów w na płatnych praktykach absolwenckich	Szacowana liczba praktykantów na bezpłatnych praktykach absolwenckich
OGÓŁEM, z tego:	129 546	70 862	38 620	32 242	70 898	59 165
MŚP	128 022	70 028	38 165	31 863	57 248	47 795

duże	1 524	834	455	379	13 650	11 370
------	-------	-----	-----	-----	--------	--------

W Raporcie (s. 42) wskazano następujący rozkład wynagrodzeń osób realizujących praktyki absolwenckie w 2023 r.:

Przedział wynagrodzeń (zł)	Odsetek firm	Środek przedziału
>4500	1,8%	5850
3601-4500	8,9%	4050
2701-3600	8,9%	3150
1801-2700	25,0%	2250
900-1800	37,5%	1350
<900	17,9%	450

Aby oszacować koszt obecnie prowadzonych praktyk absolwenckich obliczono średnią ważoną na podstawie powyższej tabeli, przyjmując za średnie wynagrodzenie dla danego przedziału środek tego przedziału (dla najwyższego przedziału przyjęto średnią dla 4500 i 7200 (maksymalne wynagrodzenie praktykanta w 2023 r.)). Oszacowane w ten sposób średnie wynagrodzenie osoby realizującej praktykę absolwencką w 2023 r. wyniosło 1895,40 zł. Bazując na tej kwocie zwaloryzowanej o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej brutto w kolejnych latach, oszacowano, że prognozowany koszt płatnych praktyk absolwenckich, przy przyjętych założeniach (2 miesiące jako średnia długość praktyki absolwenckiej), wynosi (w mln zł):

Wielkość przedsiębiorstwa	2027	2028	2029	2030	2031	2032
OGÓŁEM, z tego:	373,3	396,4	420,2	445,4	471,7	499,1
MŚP	301,4	320,1	339,3	359,7	380,9	403
duże	71,9	76,3	80,9	85,7	90,8	96,1

2. Szacunkowe wydatki firm na płatne staże po przyjęciu regulacji

W Raporcie (s. 46) wskazano, że 47,8% firm postrzega wprowadzenie obowiązkowego wynagrodzenia za praktykę absolwencką za niekorzystne dla firmy – przyjęto, że taki odsetek firm zrezygnuje ze staży po wejściu w życie regulacji. Ponadto, przyjęto założenie, że rezygnacja z organizacji płatnych staży dotyczyć będzie tylko firm z sektora MŚP. Duże firmy, dysponujące większym budżetem, prawdopodobnie ocenią korzyści z kontynuacji programów stażowych jako wyższe niż koszt wynagrodzenia stażysty (np. możliwość pozyskania nowych pracowników spośród najlepszych stażystów).

Stażyci zostali podzieleni na 2 grupy:

- 50% to stażyci w wieku od 26 lat (nie ma możliwości oszacowania dokładnej liczby osób w tym wieku, które będą zainteresowane podjęciem stażu);
- 50% to stażyci w wieku 18-26 lat, dla których organizator stażu nie odprowadza zaliczki na PIT.

Dodatkowe założenia przyjęte dla oszacowania wydatków sektora prywatnego na płatne staże:

- składka wypadkowa 1,67%;
- partycypacja w PPK 34,7% (na podstawie danych PFR);
- zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych jest pomniejszana o kwotę zmniejszającą podatek (300 zł miesięcznie);
- jako wynagrodzenie przyjęto minimalne wynagrodzenie stażysty określone projektem, tj. 65% minimalnego wynagrodzenia;
- wymiar czasu pracy – pełny etat.

Poniższa tabela przedstawia szacowaną liczbę stażystów po przyjęciu projektu.

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba firm, które będą	Liczba stażystów po	Umowy o pracę	
			liczba	liczba

	kontynuować płatne staże	wprowadzeniu ustawy	stażystów w wieku od 26 lat	stażystów w wieku 18-26 lat
OGÓŁEM, z tego:	37 389	79 853	39 926	39 927
MŚP	36 555	54 833	27 416	27 417
duże	834	25 020	12 510	12 510

Projekt ustawy zakłada 6 miesięcy jako maksymalną długość stażu, do kalkulacji przyjęto jako średnią długość stażu 3 miesiące.

Oszacowano, że prognozowany koszt płatnych staży, przy przyjętych założeniach, wyniesie (w mln zł):

Wielkość przedsiębiorstwa	2027	2028	2029	2030	2031	2032
OGÓŁEM, z tego:	905,1	945,2	985,6	1028,0	1070,8	1114,0
MŚP	621,5	649,1	676,8	705,9	735,3	765,0
duże	283,6	296,1	308,8	322,1	335,5	349,0

Wartości w tabeli (pkt 7) stanowią **różnicę** między oszacowanym kosztem płatnych staży po wejściu w życie ustawy a hipotetycznym kosztem obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekt odpowiada na postulaty osób młodych i zdobywających pierwsze doświadczenia zawodowe i zakłada wprowadzenie szeregu obowiązków dla pracodawców przyjmujących osoby na staże. W chwili obecnej pracodawca przyjmując praktykanta na praktykę absolwencką zobowiązany jest zawrzeć z nim umowę pisemną i określić w niej warunki wynagradzania, jeśli jest przewidywane oraz wydać zaświadczenie o ukończonej praktyce. W myśl nowych regulacji pracodawca będzie zawierał pisemną umowę o staż, zawierającą program stażu, określał warunki wynagrodzenia, wyznaczał opiekuna stażu, dokonywał zgłoszenia stażysty do ubezpieczenia oraz wydawał zaświadczenie o ukończonym stażu.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy. Podniesienie jakości staży przyczyni się do lepszego przygotowania przyszłych pracowników do podjęcia zatrudnienia. Pozytywny wpływ na rynek pracy będzie miało również wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży. Wdrożenie podwyższonych standardów i ich koszt związany z obowiązkiem wypłaty wynagrodzenia lub świadczenia pieniężnego, które będą przysługiwały stażystom, czy wyznaczeniem opiekuna stażu może mieć wpływ na ograniczenie liczby firm i zakładów pracy oferujących możliwość odbycia stażu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zakłada się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2027 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proponuje się monitorowanie liczby umów stażowych zawieranych na podstawie ustawy w poszczególnych latach, liczby kontroli Państwowej Inspekcji Pracy i stwierdzonych nieprawidłowości w tym zakresie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--